

fattelse af Lovforslagets Betragtning af fuldstændig Erklæring er allerede bleven besvaret, og altsaa skal jeg ikke gaae ind derpaa. Den anden Gjenstand, som jeg troer at burde fremhæve af hans Foredrag, er, at han breidede mig, saavidt jeg forstod ham, at jeg ikke havde givet Anledning nok til at behandle Grundprinciperne for dette Lovforslag, idet han sagde, at han havde siddet længe og lyttet derefter og kun begjært Ordet til Slutningen for at bringe dette under Omtale. Jeg troer, at han deri har gjort stor Uret, thi jeg aabnede Forhandlingerne med at erklære, at jeg troede, at alle disse almindelige Betragtninger havde været udtømmende omtalte sidst, og overlob derfor Ordet til dem, som havde Tvivlsmaal i saa Henseende. Havde det ærede Medlem, istedetfor nu mod Slutningen at gøre mig Bebrejdelser, selv bragt disse almindelige Gjenstande til Forhandling tidligere, saa havde det vist været meget rigtigere, og saa havde jeg havt bedre Leilighed til at besvare dem. Smidertid kunde jeg selv i saa Fald ikke være kommen til at sige stort Mere, end jeg nu er kommen til, thi imellem alle de forskjellige Ting, som han udtalte om dette Lovforslag, seer jeg ikke, at der var een eneste af væsentlig Betydning, naar jeg undtager den, han saa groveligt tog fejl i, og som af det ærede Medlem her bag ved mig (S. E. Larsen) besvaredes. Jeg antager ogsaa derfor, at det egentlige Indhold af hans Foredrag, om jeg har forstaaet det rigtigt, nærmest var en Reservation til at stemme imod Lovforslaget paa et senere Stedlum. Hvad Enkeltighederne forøvrigt angaaer, da har jeg aldrig tænkt paa at forhindre noget Medlem fra at tilveiebringe Forandringer deri, og det ligger heller ikke for ved denne Behandling. Man har gjort mig fuldkommen Uret, naar man har troet, at jeg vilde stræbe efter at forhindre Thingets Medlemmer fra at behandle disse Enkeltigheder med Alvor. Jeg har ikke udtalt et eneste Ord, som kan lede dertil; jeg har kun sagt, at det, jeg ønskede, og som jeg troede vilde være den nærmeste Vej til at vise Regjeringen, hvorledes den offentlige Stemme i denne Sag var; det er: at bringe Loven saa

hurtigt som muligt ind i det andet Thing — dermed vil jeg ikke have udelukket en forstændig og beständig Behandling af Lovforslaget her —, da dette Thing hidtil ikke har havt Leilighed til at udtale sig om Lovforslaget; thi ved enten at modsætte sig det eller give det sin Samstemning, vilde der gives et yderligere Bidrag til at vise, hvad den almindelige Mening og Stemning er i denne Sag. Forstaaer man ved den almindelige Folkemening, som det ærede Medlem fra Hjørring ogsaa har omtalt, hver enkelt Mands Mening i hele Landet, og skulle vi vente, til der ikke bliver en Gæste tilbage, som finder Betæneligheder, end sig har Indsigelser at gøre imod Forslaget, saa troer jeg, at vi kunde opgive den hele Sag strax; men, dersom det ærede Medlem mener, at vi skulle ansee Folkestemningen at være derfor, naar den store Majoritet af Befolkningen er derfor, saa troer jeg, at han roligt kan gaae ind derpaa nu, thi, dersom han i vort Land, med dette Lands Beskaffenhed, vil tælle Befolkningen og spørge: hvem af Os er for Forslaget, selv i den Stikelse, som det nu foreligger, og hvem er derimod, saa tør jeg nok sige, at han skal finde Tre derfor, naar han finder En derimod. Det ærede Medlem kan forsøge det; jeg skal fra min Side altid staae Talsværter mod Talsværter. At det ærede Medlem fra Aalborg (Lillisch) er denne Sag imod, forundrer mig ikke, men det forundrer mig meget, at han vil bringe et Exempel paa Bane af den Beskaffenhed, som han gjorde, uden nærmere at oplyse, hvem det angik, og hvor det er foregaaet. At det classenske Fideicommiss i det Hele taget ikke nyder en saa særdeles Tillid imellem Landboerne, har — jeg siger ikke den haarde Behandling — men den noget vaklende Behandling i en lang Række af Aar forskyldt, og dette Gods, som skulde staae i Spidsen for en god Behandling af Bønderbefolkningen, staaer istedetfor i Spidsen for en meget vaklende Behandling. Det er et ulykkeligt Tilfælde! Man har her opoffret for Meget paa Bibliotheket og for Lidet paa Bønderbefolkningens Udvikling, ligesom jeg frygter for, at man ved Herlufsholms Stiftelse offerer for Meget paa Latinen, og for Lidet for at faae en kraftig og sund Bønderbefolkning. Det skal